

Stanowisko nr 2
Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie
z dnia 10 marca 2023 r.

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie wyraża zaniepokojenie informacjami o nieuznawaniu przez Sądy opłat pocztowych oraz kosztów dojazdów do aresztu i siedziby Sądu, zwłaszcza poza miejscowość, w której adwokat ma swą siedzibę, jako niezbędnych udokumentowanych wydatków stanowiących koszty pomocy prawnej adwokata ustanowionego do udzielenia pomocy prawnej z urzędu w postępowaniu karnym.

Zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18, z późn. zm.) koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują niezbędne i udokumentowane wydatki adwokata ustanowionego z urzędu. Zgodnie z treścią uzasadnienia do projektu powyższego rozporządzenia przepis ten nie ogranicza ani nie wskazuje katalogu wydatków, które mogą być zaliczone do kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Przepis ten stanowi, jednakże, że koszty powinny być niezbędne z punktu widzenia prawidłowego reprezentowania podmiotu, któremu przyznana została pomoc prawna z urzędu i powinny zostać udokumentowane.

Z punktu widzenia adwokata prawidłowo reprezentującego oskarżonego, niezbędne jest ponoszenie kosztów związanych z kierowaniem korespondencji. Ponoszenie tych kosztów nie wynika z woli obrońcy ani jego stylu pracy, a z konieczności wykonywania obowiązków zawodowych oraz realizowania prawa do obrony oskarżonego. Należy zauważyć, że w wielu sprawach nie są to drobne wydatki, szczególnie przy złożonych i długotrwałych procesach, więc nie powinny być one ponoszone z prywatnych środków adwokata ani z należnego mu wynagrodzenia.

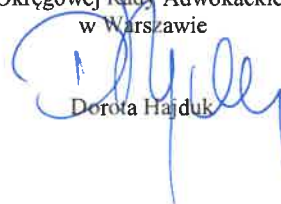
Dodatkowo, celowe i niezbędne koszty przejazdu profesjonalnego pełnomocnika strony w celu wzięcia udziału w rozprawie wchodzi w skład kosztów procesu (Uchwała SN z 12 czerwca 2012 r., sygn. akt III PZP 4/12, OSNP 2012, nr 23-24, poz. 280) i należy je odróżnić od wynagrodzenia adwokata. Adwokat wykonując swoje obowiązki, wynikające z obrony oskarżonego ponosi koszty dojazdu zarówno do aresztu, jak i do siedziby sądu, w szczególności na rozprawę. Wydatki te, pod warunkiem udokumentowania, są w pełni uzasadnione i powinny być ponoszone przez Skarb Państwa.

W przypadku obrony ustanowionej z urzędu, a więc przez Sąd, kosztami takiej obrony nie powinien być obciążony obrońca. Koszty te – niezależne od tego, czego dotyczyłyby – jeżeli są uzasadnione i udowodnione – winny być poniesione przez Skarb Państwa, stosownie do treści i istoty ww. Rozporządzenia.

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie apeluje do Sądów o przestrzeganie opisanych wyżej zasad, realizując w ten sposób prawo do obrony i okazując szacunek dla pracy adwokatów udzielających pomocy prawnej w sprawach z urzędu.

Za zgodność z oryginałem

Wicedyrektor Biura
Okręgowej Rady Adwokackiej
w Warszawie

Dorota Hajduk